

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208444
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120208444.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: R. D., L.. XX.XX.XXXX, P., XXXXX/XF, XXX XX G., zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448 proti žalovanému Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 821 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokátom, Mýtna 48, 821 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, o primerané finančné zadostučinenie 7.723,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 04.05.2021, č. k. 32Csp/123/2020-108, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok vo výroku I. a III.

II. Žalobkyni priznáva voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“), napadnutým rozsudkom rozhodol, cit:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 405,66 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka.

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/225/2018 sa žalobkyňa úspešne domohla zastavenia konania v rozsahu pohľadávky vo výške 861,32 eur a zamietnutia žaloby v rozsahu 6.862,60 eur, keď po uplatnení obrany (vznesenie námietky premlčania) veriteľ vzal žalobcu v časti späť a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 12.04.2019.

4. Podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

6. Žalobkyňa ako spotrebiteľka si v predmetnom konaní uplatňuje satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv. Tieto si uplatnila vo veci 9Csp/225/2018 Okresného súdu Prešov, kde sa úspešne bránila. Žalobkyňa má preto proti žalovanému nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Žalovaný, ako to vyplýva z rozhodnutia vydaného Okresným súdom Prešov 9Csp/225/2018, uplatňoval od žalobkyne plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol, a preto takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Žalobkyňa aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v konaní 9Csp/225/2018 bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty až do doby právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý formuloval obsah spotrebiteľskej zmluvy na úkor žalobkyne a následne uplatňoval nedôvodný nárok v súdnom konaní.

7. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 405,66 eur. Táto čiastka zodpovedá polovici sumy 811,32 eur, o ktorú veriteľ vzal žalobu späť bez uvedenia relevantného právneho dôvodu. Súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie iba vo výške jednej polovice zo sumy, v ktorej bola úspešná práve pre postoj veriteľa v konaní, ktorý vzal späť nedôvodne uplatnený nárok, čo je potrebné hodnotiť kladne, nakoľko k tým došlo k skráteniu času, počas ktorého žalobkyňa musela čeliť žalobe veriteľa. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv závadne konal.

8. Výrok o trovách konania bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1, 2 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku proti výrokom I. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Ako dôvod uviedol, že žalobkyňa nemá žiaden nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, prípadne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre absenciu aktívnej legitímácie žalobcu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia je tak žaloba v celom rozsahu nedôvodná. Odvolateľ namieta, že nebola splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku, v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekreoval, a preto sa nemohol dopustiť porušenia práv žalobkyne. Porušením práv spotrebiteľa by mohlo byť len také konanie, ktoré vykazuje znaky nekalosti, agresívnej obchodnej praktiky, klamania spotrebiteľa, pričom žiadneho takéhoto konania sa žalovaný nedopustil. Pokiaľ súd prvej inštancie pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia prihliadol na postoj žalovaného v konaní 9Csp/225/2018, kde ako žalobca čiastočne vzal žalobu späť, mal prihliadnuť aj na časový okamih, kedy k danému úkonu došlo. Nie je možné žalovanému pripočítať údajný ničím nepreukázaný stav neistoty na strane žalobkyne počas vedenia sporu s pôvodným veriteľom do vykonania procesnej zmeny. K čiastočnému späťvzatiu žaloby žalovaný totiž pristúpil bezodkladne po doručení uznesenia, ktorým súd pripustil jeho vstup do konania na strane žalobcu. Vyššie uvedené okolnosti majú výrazný vplav pre ustálenie výšky uplatneného nároku. Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že právny základ na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je daný, týmto odvolateľ napáda priznanú výšku, ktorá je zjavne neprimeraná. Nesúhlasí s názorom súdu, že inštitút primeraného zadosťučinenia má plniť funkciu odškodnenia spotrebiteľa. Rovnako je neprípustná reparačná funkcia daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút, a to náhradu škody. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na

neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Suma, ktorej priznania sa žalobkyňa domáha v tomto spore, navyše nespĺňa ani podmienku primeranosti a jej výška nie je ničím odôvodnená. Žalovaný napáda aj výrok o trovách konania, nakoľko vo vzájomnom pomere úspechu a neúspechu sporiacich strán je žalobkyňa prevažne neúspešnou stranou pri priznaní nároku na náhradu trov konania. Správne mal súd prvej inštancie prisúdiť trovy konania žalovanému voči žalobkyňi.

10. Žalobkyňa k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť a priznať žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

15. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

17. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

18. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie

práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

19. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

20. Vo veci 9Csp/225/2018 Okresného súdu Prešov žaloba žalovaného v dôsledku procesnej obrany žalobkyne bola v časti zastavená a vo zvyšnej časti zamietnutá. Stalo sa tak preto, že žalobkyňa ako spotrebiteľka sa úspešne bránila a vzhľadom na ňou vznesenú námietku premlčania nemohlo byť právo veriteľovi v žiadnom rozsahu priznané. Okrem toho žalobkyňa v základnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/225/2018 vo svojom vyjadrení zo dňa 30.01.2019 a na pojednávaní dňa 11.03.2019 poukázala na viacnásobné porušenie noriem spotrebiteľského práva, najmä na absenciu obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Následne podaním doručeným súdu 28.02.2019 žalovaný vzal žalobu čiastočne späť bez uvedenia dôvodu, čím nepriamo potvrdil správnosť argumentácie žalobkyne, a túto nerozporoval. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.03.2019, č. k. 9Csp/225/2018 - 58 žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojho práva a povinnosti žalovaného, keď nebola zaviazaná k povinnosti zaplatiť mu pohľadávku vo výške 7.723,92 eur s príslušenstvom. Citovaný rozsudok súdu prvej inštancie evidentne preukazuje, že v súdnom (základnom) konaní žalobkyňa úspešne uplatnila porušenia práva alebo povinnosti žalovaným.

21. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného, že nie je v predmetnom konaní pasívne vecne legitimovaný, k tomu odvolací súd uvádza, že skutočnosť, že žalovaný spotrebiteľskú zmluvu nekoncepoval, žalovaného ako nadobúdateľa pohľadávky vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbujuje zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Vychádzajúc z citovanej právnej normy ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, domáhať sa práva na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľ má voči porušiteľovi a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Na základe postúpenia pohľadávky a následne jej uplatňovaním v súdnom konaní je zrejmé, že žalovaný je zmluvnou stranou, pričom fakticky vykonával práva veriteľa z úveru. Práve žalovaný je subjektom, ktorý voči žalobkyňi požadoval v základom konaní úhradu sumy 7.723,92 eur s príslušenstvom. Žalovaný sa teda domáhal zaplata pohľadávky a bol subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenie z úveru. Ak žalovaný na jednej strane seba označil v základom konaní za subjekt, ktorý bol v súdnom konaní aktívne vecne legitimovaný, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitimácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému.

22. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu odkúpil spolu so všetkými právami a povinnosťami a požadoval jej zaplata, a to napriek vedomosti a skúsenosti už z iných konaní, že sa domáha nedôvodnej pohľadávky v nezákonnej výške. Je preto nepochybné, že za daných okolností žalovaný je pasívne legitimovanou stranou v spore.

23. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 405,66 eur tak, ako to určil súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie zodpovedá polovičnej sume, o ktorú sa chcel žalovaný vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/225/2018 bezdôvodne obohatiť na úkor žalobkyne. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej hrozila konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal a v inom konaní si uplatňoval i plnenia, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol.

24. Správnym je i rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania. V danom prípade predmetom konania bol nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie. Výška uplatňovaného nároku, teda

bez akýchkoľvek pochybností, závisela od úvahy súdu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ust. § 255 CSP. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súd.

25. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, preto má nárok na náhradu trov v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalovanému.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).